

Wäljatwõte riigitwanema walimisseadusest.

I peatüff.

Walimisingonnad ja jaoskonnad.

Riigitwanema walimiseks moodustatakse Wabariigis 7 walimisingonda, mis omaford jagunevad jaoskondadeks. Jaoskonnad on määratud Kohtu- ja Siseministri poolt nii, et wallija hääletuskohast ei asuks eemal üle 5 kilomeetri.

II peatüff.

Hääleõigus.

Riigitwanema walimisel on igal hääleõiguslikul kodanikul 1 hääl. Hääleõigust pole kohtuotsusega süüdimõistetutel, kui karistus on ühenduses olnud õiguste kitsendamisega, 5—10 aasta kestel pärast karistuse kandmise lõppu. Samuti pole hääleõigust ka walimiste ajal sinnipeetawatel kodanikkudel.

ARFr. R. Kreutzwaldi
nim. ENSV Riiklik
RaamatukoguAr 934
Väljavõte
III peatükk.

105475 x

Riigivanema valimist toimetavad asutused.

Riigivanema valimist toimetavad:

1) Valimiste Peakomitee, mis asub Tallinnas;

2) Ringkonna-komiteed, mille asukoha määrab Kohtu- ja Siseminister.

(Igas Ringkonna-komitees on meie esindaja!).

3) Saostonna-komisjonid.

Saostonna-komisjonid koosnevad kohaliku omavalitsuse poolt valitud neljast liikmest, kes eneste keskest valivad juhataja ja sekretäri. Peale selle kuulub komisjoni üks Riigivanema kandidaadi üles seadnud kodanikkude rühma esindaja, see on üks meie esindaja.

Saostonna-komisjonid võtavad valimisfedelid vastu ja loevad esialgu üle. Saostonna komisjoni istungid on otsustusvõimelised, kui on koos vähemalt kolm liiget, nende hulgas juhataja või sekretär.

Igasugused Riigivanema valimistega ühenduses olevad aktid ja paberid, olgu need valitsuse-, kohtu- või omavalitsusele või mõnele ametnikule antud, on vabad tempelmaksust ja kantseleilõivust. Samuti on vabad

kohtumaksust ning kautsjonist kõik Riigivanema
walimise asjas kohtule antud kaebused.

IV peatükk.

Hääleõiguslike kodanike nimekirjad.

Riigivanema walimisel tarwitatakse linna-,
alewi- ja wallawalitsuste poolt peetawaid ala-
tisi hääleõiguslike kodanike nimekirju.

Ulatistesse hääleõiguslike kodanike
nimekirjadesse kantakse need kodanikud, kes ni-
mekirjade täiendamise ja parandamise ajaks
afunud elama wastawasse hääletamisjaos-
konda. Ulatistest nimekirjadesst kustutatakse ko-
danikud, kes lahkunud nimekirjade täiendamise
ja parandamise ajaks hääletamisjaoskonnast.
Keegi ei wõi olla nimekirjas rohkem kui ühes
jaoskonnas.

Nimekirja tähendatakse hääleõigusliku ko-
daniku perekonnanimi ja nimi, wanus ja elu-
koht.

Nimekirjad pannakse wälja järgmisel päe-
wal pärast nende parandamise ja täiendamise
tähtaja lõppu linna-, alevi- wõi wallawalit-
suse ruumides üldiseks järelewaatamiseks, kus
nad püsiwad kuni järgmiste paranduste ja
täienduste tegemise tähtaja alguseni.

3ga hääleõiguslik kodanik wõib esitada
kaebusi nimekirjas leiduwate ekkimuste ja puu-

duste kohta nimekirja koostavale asutusele. Wiimane on kohustatud kaebused läbi vaatama seitsme päeva jooksul ja need rahuldama, kui need on põhjendatud, vastasel korral aga ühes oma seletusega saatma vastavale administratiiv-kohtule, kes need otsustab hiljemalt seitsme päeva jooksul.

Iga hääleõiguslik kodanik, kel õigus olla nimekirjas, kuid sealt jäetud wälja, on õigustatud igal ajal nõudma nimekirja koostawalt asutuselt enda wiitvitamata wõtmist nimekirja. Hääleõigus tuleb sellisel korral tõestada dokumendiga.

Õigus nõuda Riigivanema walimiste ajaks nimekirja wõtmist lõpeb kaks päewa enne esimest walimispäewa.

V peatükk.

Riigivanema kandidaatide ülesseadmine.

Riigivanema walimiste Peakomitee wõtab wastu Riigivanema kandidaadiks ülesseadmise nõudmisi 23. ja 25. webruaril 1934. a. Kindral Laidoneri Riigivanemaks walimist korraldawa Peatoimkonna algatusel seiwad kindral Laidoneri Riigivanema kandidaadiks üles Wabadusristi kawalerid.

Hääleõiguslik kodanik, kes ühineb ühe kandidaadiks ülesseadmise nõudmisega, võib oma **alkirja anda** mitte hiljem kui 26-dal päeval enne valimiste esimest päeva, **see on hiljemalt 27. märtsil 1934. a.**, selle linna-, alewi- või wallawalitsuses, kus ta seisab hääleõiguslike kodanike nimekirjas. Alk kirjade andmine sünnib linna-, alewi- ja wallawalitsuses igal päeval, ka pühad kaasa arvatud, vähemalt kl. 9—3 ja 5—8 pärast lõunat.

Valimiste Peakomitee, Riigivanema kandidaatide nimekirja lõpuliselt koostanud, peab selle avaliselt välja kuulutama hiljemalt 10 päeva enne esimest valimispäeva.

VI peatükk.

Valimisfedelite äraandmine ja lugemine.

Valimisfedelid tuleb ära anda isikliselt. Hääletada saab ainult seal jaostonnas, kus keegi võtetud kodanike nimekirja. Muijal sama ringtonna jaostondades võib hääletada ainult mõjuvaid põhjusil vastava omavalitsuse korralduse põhjal.

Valimisfedelid on farnased ja valmis trükitud, eraviisil valmistatud fedeleid ei või tarvitada. Samuti on farnased ka ümbritud ja varustatud valimise Peakomitee templiga.

Nimelised tunnistused ja iga kandidaadi kohta üks walimissedel saadetakse wastawate omawalitsuste poolt hääleõigusliffudele kodanikkudele kätte mitte hiljem kui kolm päewa enne esimest walimispäewa, see on hiljemalt 18. aprillini 1934. a. Kes seda materjali ei saanud, kuid siiski oli õigustatud saama, võivad seda nõuda wastawast linna-, alewi- või wallawalitsusest enne esimest walimispäewa. Walimissedelid on saadaval walimiste ajal ka walimisjaoskonna komisjonides.

Omawalitsuste poolt jaoskonna-komisjonidele kasutada antud walimisruumides on eraldatud kohad hääletamise saladuse kindlustamiseks. Kogu hääletamise ajal peab wähemalt kolm jaoskonna-komisjoni liiget olema komisjoni istungil. Hääletamisruumides kui ka samas majas on keeldud igasugune hääletamiseelne kihutustöö. Hääletamisruumidesse ei lasta relwastatult ega joobnult. Jaoskonna-komisjoni juhataja võib tarbekorral korra loomiseks kutsuda hääletusruumi politseid ja kaitsetwäge, kes alluwad tema korraldustele.

Riigivanema walimine sünnib 22. ja 23. aprillil 1934. a. — Esimene päew (pühapäew) on hääletamisruumid awatud kl. 9 homm. kuni kl. 9 õhtul, teisel päewal kl. 9 homm. kuni kl. 4 pärast

lõunat. Kodanikkudelt on hääletamis-
ümbrikkude andmisel õigus nõuda isi-
futõendust.

Pärast hääletusaja lõppemist pitseeritakse
jaoskonna juhataja korraldusel hääletamiskasti-
de atvauseid tinni. Samuti pitseeritakse tema
korraldusel finni hääletusruumi ukseid ning ase-
tatakse järgmise päevani uksele vahid.

Matšivusetuks tunnistatakse sedelid: 1) mis
eraviisil valmistatud, 2) millest võib näha,
kes olnud valija, 3) mille juures pole selge,
kelle poolt hääletatud ja 4) kui ümbriku pan-
dud mitu sedelit.

Häälte lugemise järel koostab komisjon
protokolli ja saadab ühes valimisjedelitega
viivitamata ringkonna-komiteele. Ringkonna-
komitee saadab omalt poolt koostatud proto-
kolli ühes kõigi sedelitega 6 päeva jooksul Pea-
komiteele. Peakomitee teeb lõpukokkuvõtted kõige
valimismaterjali põhjal hiljemalt 12-daks päe-
waks.

VII peatükk.

Riigivanema teine valimine.

Kui ükski kandidaat ei ole saanud hää-
letamisest osavõtnud kodanikkude
häälteenamust, siis kuulutab valimiste Pea-
komitee välja teise hääletamise, mis järgneb

hiljemalt 90-dal päeval pärast esimese hääletamise viimast päeva. Uute kandidaatide ülesseadmine sünnib endises korras.

Esimesel hääletamisel kandideerinud Riigivanema kandidaat tuleb teda üles seadnud kodanikkude esindaja poolt valimispeafomiteele esitada hiljemalt 55 päeva enne teise hääletamise esimest päeva. Samuti peab olema juurde lijatud kandidaadi nõusolek. Teisel hääletusel tunnistatakse Riigivanemaks valituks kandidaat, kes on saanud kõige rohkem hääli. Võrdse hääletarvu puhul tunnistatakse valituks see, kes on vanem.
